

Hem > ... > Penningfordringar > Småmål > Latvia

Småmål

 Lettland

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Finns det ett förfarande för tvister om mindre värden?

Den 15 januari 2018 trädde ändringar i civilprocesslagen i kraft i Lettland där ordet "småmålsförfarande" ersattes med "förenklat förfarande".

En domare inleder ett förenklat förfarande på grundval av en skriftlig ansökan om huvudfordran – eller när det gäller krav på indrivning av underhåll den totala summan av betalningarna – uppgår till högst 2 500 euro den dag då ansökan lämnas in. När det gäller krav på indrivning av underhåll gäller den totala summan av betalningarna varje barn för sig. (Artikel 250¹⁹.2 i [civilprocesslagen](#).)

Det förenklade förfarandet regleras av kapitel 30 i civilprocesslagen³: artiklarna 250¹⁸–250^{27A} och följande artiklar i kapitel 54¹: artiklarna 440¹–440¹².

1.1 Förfarandets omfattning och tröskelvärde

Det förenklade förfarandet kan bara tillämpas vid krav på indrivning av penningbelopp och krav på indrivning av underhåll (artikel 35.1.1 och 35.1.3 i civilprocesslagen).

Bestämmelserna om förenklade förfaranden i den nationella lagstiftningen gäller inte förenklade förfaranden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr [861/2007](#) av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande, med undantag av förfarandet för att överklaga en förstainstansrätts dom.

En statlig avgift (*valsts nodeva*) ska erläggas för en ansökan i enlighet med följande (artikel 34.1.1 i civilprocesslagen):

- Upp till 2 134 euro är avgiften 15 % av det krävda beloppet, men minst 70 euro.
- Mellan 2 135 euro och 7 114 euro är avgiften 320 euro plus 4 % av den del av fordran som överstiger 2 134 euro.

Ingen statlig avgift behöver betalas om fordran avser indrivning av underhåll till ett barn eller en förälder.

1.2 Tillämpning av förfarandet

När domstolen prövar ett förenklat förfarande följer den de allmänna domstolsförfarandena enligt civilprocessrättens undantag för förenklade förfaranden. En domare inleder ett förenklat förfarande på grundval av en skriftlig ansökan.

Domstolen går inte vidare i handläggningen av en ansökan om ett förenklat förfarande om ansökan inte har gjorts i överensstämmelse med den av ministerrådet godkända mallen.

Om domaren fattar ett motiverat beslut om att inte gå vidare med ansökan delges beslutet till sökanden och en tidsfrist fastställs för att åtgärda de brister som finns. Tidsfristen får inte understiga 20 dagar från den dag

beslutet skickas. Domarens beslut kan överklagas inom tio dagar från domens utfärdandedatum, eller inom 15 dagar från domens utfärdandedatum om personens bosättningsort är utanför Lettland.

1.3 Formulär

Ansökan och svarandens yttrande måste upprättas i överensstämmelse med formulären i bilagan till ministerrådets (*Ministru kabinets*) förordning nr 305 av den 29 maj 2018 [om formulär som ska användas för det förenklade förfarandet](#). Bilagorna till ministerrådets förordning innehåller följande formulär:

1. Ansökan om ett förenklat förfarande för indrivning av penningbelopp (bilaga 1).
2. Ansökan om ett förenklat förfarande för indrivning av underhåll (bilaga 2).
3. Yttrande över ett förenklat förfarande för indrivning av penningbelopp (bilaga 3).
4. Yttrande över en ansökan om ett förenklat förfarande för indrivning av underhåll (bilaga 4).

Utöver sökandens och svarandens personuppgifter ska följande uppgifter anges på ansökningsformuläret för ett förenklat förfarande:

1. Namnet på den distrikts- eller stadsdomstol (*rajona [pilsētas] tiesa*) som ansökan riktar sig till. Om parterna inte har avtalat att en tvist ska prövas på en annan plats ska en talan mot en enskild väckas vid domstolen där de har sin bosättningsort, eller för juridiska personer där de har sitt säte (om talan rör verksamhet vid en juridisk persons filial eller driftställe får talan även väckas där filialen eller driftstället finns).
Information om behörig domstol, och följaktligen vilken domstol som ska anges i formuläret, går att hitta på internetportalen <https://www.tiesas.lv/>, under *Tiesas* (domstolar), *Tiesu darbības teritorijas* (domstolares territoriella behörighet).
2. Namnet på sökandens ombud ska anges om sökanden vill att en annan person ska företräda hans eller hennes intressen i domstolen. För att en annan person ska kunna företräda sökanden måste en fullmakt (*pilnvara*) upprättas. Fullmakten ska bestyrkas av notarius publicus och anges i kolumnen för vad representationen grundas på. Om ombudet är en advokat (*zvērināts advokāts*), måste representationen styrkas genom ett engagemangsarvode (*orderis*), och om advokaten ska agera på partens vägnar måste detta styrkas genom en skriftlig fullmakt (som i detta fall inte behöver undertecknas av notarius publicus).
3. Föremålet för ansökan: I formuläret måste sökanden ange de omtvistade rättigheterna och de rättsliga förhållanden, eller avsaknad av rättsliga förhållanden, mellan sökanden och svaranden som sökanden yrkar att domstolen ska fastställa, och begära att domstolen ska skydda hans eller hennes lagstadgade rättigheter eller intressen.
4. Metoden för att beräkna fordringsbeloppet: Av formuläret för ett förenklat förfarande måste huvudfordran framgå, dvs. fordran före ränta och avtalsvite, eventuellt avtalsvite, eventuell avtalsenlig eller lagstadgad ränta och totalbeloppet för samtliga dessa poster.
5. I formuläret bör de omständigheter som sökanden grundar sin fordran på och styrkande bevis anges tillsammans med särskilda lagbestämmelser med stöd av vilka fordran har ingetts och slutligen den åtgärd som sökanden yrkar att domstolen ska vidta.
6. Ansökan måste undertecknas av sökanden eller hans eller hennes ombud, eller av både sökanden och ombudet om domstolen kräver detta. Till ansökan bör fogas handlingar som visar att lagstadgade utomrättsliga förfaranden för att pröva ärendet har tillämpats, och som styrker de sakförhållanden som fordran grundas på.

1.4 Hjälp

Civilprocesslagen innehåller inga särskilda bestämmelser om rättshjälp i förenklade förfaranden. En person får företrädas av ombud i ett förenklat förfarande.

Om sökanden vill att en annan person ska företräda hans eller hennes intressen i domstolen, och ansökan inges av ombudet, måste ansökan innehålla ombudets namn- och efternamn, personnummer och den adress till vilken korrespondens med domstolen ska ställas, eller, om ombudet är en juridisk person, dess namn, registreringsnummer och säte. Alla fysiska personer som har uppnått 18 års ålder får vara ombud i tvistemål, såvida de inte är ställda under förmyndare eller omfattas av någon av de begränsningar som anges i artikel 84 i

civilprocesslagen. För att en annan person ska få vara ombud i domstolen krävs en fullmakt som upprättas och bestyrks av notarius publicus. Sökanden får utse ett ombud muntligen i domstol och detta ska föras till protokollet från domstolsförhandlingen. En juridisk persons ombud måste ha en skriftlig fullmakt (som inte behöver vara bestyrkt av notarius publicus) eller dokument som styrker att personen har rätt att företräda den juridiska personen utan särskilt tillstånd. Om ombudet är en advokat (*zvērīnāts advokāts*), måste representationen styrkas genom ett engagemangsarvode (*orderis*), och om advokaten ska agera på partens vägnar måste detta styrkas genom en skriftlig fullmakt (som i detta fall inte behöver undertecknas av notarius publicus). Om en person låter sig företräddas av ett ombud ska de nödvändiga dokumenten inges till domstolen och undertecknas av det ombud som i enlighet med fullmakten agerar på den personens vägnar.

1.5 Regler om bevisupptagning

Bevisupptagning omfattas av de allmänna bestämmelserna i *civilprocesslagen*. I förenklade förfaranden kan bevisen således utgöras av yttranden från parterna eller tredje part, vittnesutsagor, skriftliga bevis och sakkunnigutlåtanden.

1.6 Skriftligt förfarande

En domare inleder ett förenklat förfarande på grundval av en skriftlig ansökan. Ett formulär för yttranden skickas till svaranden tillsammans med en kopia av ansökan. Svaranden har 30 dagar på sig att yttra sig över ansökan räknat från den dag då ansökan skickades till honom eller henne. Beroende på omständigheterna och målets natur kan även handlingar som bifogats ansökan skickas till svaranden. Domstolen ska dessutom upplysa svaranden om att domstolen kan avge dom i målet oavsett om svaranden väljer att yttra sig eller inte, och att svaranden kan begära en domstolsförhandling.

När domstolen skickar handlingarna i målet till parterna ska den förklara vilka processuella rättigheter de har, upplysa dem om hur den domstol som ska pröva målet är sammansatt och förklara för dem hur en part kan invända mot en viss domare. *Civilprocesslagen* ger parterna processuella rättigheter för att förbereda målet inför förhandling. Dessa får inte utövas senare än sju dagar innan den dag som har angetts för förhandlingen.

Svaranden får inge sitt yttrande på en mall som godkänts av ministerrådet. Mallen är ett av de formulär som ingår i bilagorna till ministerrådets förordning nr 305 av den 29 maj 2018 om formulär som ska användas för det förenklade förfarandet. I sitt yttrande ska svaranden ange följande uppgifter:

1. Namnet på den domstol yttrandet riktar sig till.
2. Sökandens namn, efternamn, personnummer och uppgivna bosättningsort eller om detta inte är möjligt dennes faktiska bosättningsort, eller, om det rör sig om en juridisk person, dess namn, registreringsnummer och säte.
3. Svarandens namn, efternamn, personnummer och uppgivna bosättningsort och eventuellt alternativa adress, eller om detta inte är möjligt svarandens faktiska bosättningsort. Om det rör sig om en juridisk person, ska dess namn, registreringsnummer och säte anges. Svaranden får även ange en alternativ adress till vilken korrespondens med domstolen ska ställas.
4. Målets nummer och vad ansökan avser.
5. Huruvida svaranden, helt eller delvis, godtar fordran.
6. Svarandens invändningar mot fordran, de skäl som invändningarna grundas på och den lagstiftning som ligger till grund för invändningarna.
7. Bevis som styrker svarandens invändningar mot fordran.
8. Begäran om framläggande av bevis.
9. Huruvida svaranden vill ha ersättning för rättegångskostnaderna.
10. Huruvida svaranden vill ha ersättning för andra utlägg i samband med målet. I så fall ska önskat belopp anges och dokument som styrker detta belopp bifogas.
11. Huruvida svaranden begär att fallet ska prövas i domstol.
12. Andra omständigheter som svaranden anser har betydelse för prövningen av målet.
13. Andra yrkanden.
14. En förteckning över dokument som har bifogats yttrandet.
15. När och var yttrandet upprättades.

Svaranden får inge en motfordran inom 30 dagar från den dag ansökan skickades till svaranden om

1. fordran i den ursprungliga talan och motfordran kan kvittas mot varandra,
2. domstolen genom att godta motfordran hindras från att godta hela eller delar av fordran i den ursprungliga talan,
3. motfordran och den ursprungliga talan är besläktade och ärendet kan handläggas snabbare och mer korrekt om de provas tillsammans.

Målet ska provas i enlighet med ett förenklat förfarande om motfordran också är ett förenklat förfarande, dvs. understiger det tillåtna taket och har framställts på rätt sätt.

Om beloppet i motfordran överstiger taket för förenklade förfaranden, eller om motfordran inte rör indrivning av penningbelopp eller underhåll, ska domstolen pröva målet i enlighet med det vanliga domstolsförfarandet.

Om parterna inte begär att målet ska provas genom muntlig förhandling och domstolen inte anser att en sådan förhandling krävs, ska ett förenklat förfarande provas genom ett skriftligt förfarande, och parterna ska i god tid underrättas om vilket datum domstolens dom kommer att finnas tillgängligt i onlinesystemet. Domen ska anses vara upprättad det datum då den görs tillgänglig i onlinesystemet. Domstolen ska pröva målet i enlighet med ett ordinarie domstolsförfarande om en motiverad begäran har ingetts av en part i målet och domstolen anser att förhandling krävs. Domstolen får även pröva ett mål i förhandling på eget initiativ. Om en person inte har sin bosättningsort eller vistas i Lettland men personens adress är känd, ska domstolshandlingarna översändas och delges i enlighet med de internationella bestämmelser som Lettland genom EU-rätten är bundet av, t.ex. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1784 av den 25 november 2020 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

1.7 Domens utformning

I förenklade förfaranden utarbetar domstolen en dom genom ett skriftligt förfarande. Domen upprättas i enlighet med de vanliga bestämmelserna om domars innehåll (artikel 193 i civilprocesslagen), förutom vad gäller den beskrivande delen där endast följande anges: föremålet för ansökan, lagar och andra författningar som åberopas av parten, och till grund för fordran, och domskälen, som endast återspeglar den lagstiftning domstolen har grundat sig på.

Domstolen upprättar en fullständig dom (i enlighet med de vanliga bestämmelserna om domars innehåll) i ett förenklat förfarande om en part inger en skriftlig begäran om att en fullständig dom ska upprättas. En begäran ska inges till domstolen inom tio dagar från dagen domen meddelades (det datum då domen görs tillgänglig i onlinesystemet). Domstolen kan även utarbeta en fullständig dom på eget initiativ. En fullständig dom ska upprättas av domstolen inom 20 dagar efter det att tidsfristen för att inge en begäran om att en dom ska upprättats har löpt ut. Den fullständiga domen ska anses vara upprättad det datum då den görs tillgänglig i onlinesystemet.

1.8 Ersättning för kostnader

Förenklade förfaranden omfattas av de allmänna bestämmelserna om ersättning av rättegångskostnader.

När en dom meddelas åläggs den tappande parten att betala alla den vinnande partens rättegångskostnader (den statliga avgiften och kostnader för förfarandet). Om domstolen endast delvist bifaller ansökan åläggs svaranden att betala sökandens rättegångskostnader i förhållande till den del av fordran som bifölls, och sökanden åläggs att betala svarandens rättegångskostnader i förhållande till den del av fordran som ogillades. Om sökanden drar tillbaka en talan är han eller hon tvungen att betala de kostnader som svaranden har haft. I så fall behöver svaranden inte ersätta sökandens rättegångskostnader. Om sökanden däremot drar tillbaka talan på grund av att svaranden frivilligt har godtagit fordran efter det att ansökan ingavs, kan domstolen på begäran av sökanden ålägga svaranden att betala sökandens rättegångskostnader.

På samma sätt kan domstolen, om en talan inte tas upp till sakprövning, på svarandens begäran ålägga sökanden att betala svarandens rättegångskostnader.

Om sökanden är befriad från skyldigheten att betala rättegångskostnader, kan svaranden åläggas att betala rättegångskostnaderna till staten i förhållande till den del av ansökan som har bifallits.

En deposition på 70 euro ska betalas för accessoriska yrkanden. Depositionen återbetalas om domstolen

ogiltigförklarar eller ändrar den överklagade domen, helt eller delvis. Om överklagan ogillas återbetalas inte depositionen.

1.9 Överklagande

Ett överklagande (*apelācija*) får inges mot en dom från en domstol i första instans om

- domstolen har tillämpat eller tolkat en materiell lagbestämmelse på ett oriktigt sätt och detta har resulterat i en oriktig prövning av målet,
- domstolen har åsidosatt en processrättslig bestämmelse, och detta har resulterat i oriktig prövning av målet,
- domstolen har gjort en oriktig bedömning av sakförhållandena eller en oriktig bedömning av bevis, eller en oriktig rättslig bedömning av de faktiska omständigheterna i målet, och detta har resulterat i en oriktig prövning av målet.

Om ett förenklat förfarande har prövats genom ett skriftligt förfarande löper tidsfristen för att överklaga domen (20 dagar) från den dag då domen upprättades.

Utöver vad som anges i civilprocesslagen måste följande anges i ett överklagande som hävdar att en dom är bristfällig:

- Vilken materiell lagbestämmelse som domstolen i första instans har tillämpat eller tolkat på ett oriktigt sätt, eller vilken processrättslig bestämmelse som har åsidosatts, och hur detta har påverkat prövningen av målet.
- Vilka av de slutsatser om faktiska omständigheter som domstolen i första instans har dragit som är felaktiga, vilka bevis som har bedömts på ett felaktigt sätt, hur det kan konstateras att den rättsliga bedömningen av omständigheterna i målet är felaktig, och hur detta har påverkat målets avgörande.

En domare vid domstolen i första instans avgör om överklagandet ska gå vidare och fastställer en tidsfrist inom vilken klaganden måste åtgärda eventuella brister, om överklagandet inte uppfyller kraven i civilprocesslagen eller – i fall som anges i lag – om en översättning av överklagandet och bifogade handlingar inte har ingetts tillsammans med överklagandet. Om bristerna åtgärdas inom den angivna tidsfristen betraktas överklagandet som ingett den dagen det ursprungligen ingavs. I annat fall anses det aldrig ha getts in, och skickas tillbaka till klaganden.

Ett överklagande som inte är undertecknat eller som inges av en person som inte har rätt att ge in det, eller för vilket den statliga avgiften (den statliga avgiften för ett överklagande beräknat utifrån det belopp som tvisten gällde i förstainstansdomstolen) inte har betalats, godtas inte utan skickas tillbaka till klaganden. Ett beslut om att avvisa ett överklagande kan inte överklagas.

Efter att ha konstaterat att förfarandet för att inge ett överklagande har följts ska domaren, eller i vissa fall en panel av tre domare, vid appellationsdomstolen besluta om att inleda överklagandeförfarandet inom 30 dagar från det att överklagandet mottogs.

Om minst en av de tänkbara överklagandegrunderna föreligger ska domaren fatta beslut om att inleda överklagandeförfarandet och utan dröjsmål underrätta parterna, samt ange tidsfristen för att inkomma med skriftliga yttranden.

Om den domare som har utsetts för att fatta beslut om ett överklagande anser att överklagandeförfarandet inte bör inledas ska frågan om inledande av överklagandeförfarandet avgöras av en panel med tre domare.

Om minst en av dessa tre domare anser att minst en av de tänkbara överklagandegrunderna föreligger ska domarna fatta beslut om att inleda ett överklagandeförfarande och omedelbart underrätta parterna.

Om domarna enhälligt anser att ingen av överklagandegrunderna föreligger ska de fatta beslut om att avvisa överklagandet och omedelbart underrätta parterna. Detta beslut upprättas i form av en resolution (*rezolūcija*) och kan inte överklagas.

Inom 20 dagar räknat från den dag appellationsdomstolen meddelar parterna att förfarandet har inletts får parterna inge skriftliga yttranden över överklagandet.

Efter att underrättelsen om att överklagandeförfarandet har inletts har skickats har en part 20 dagar på sig att inge ett anslutningsöverklagande. Om domstolen mottar ett anslutningsöverklagande ska den skicka detta till övriga parter i målet utan dröjsmål.

Ett överklagande av ett förenklat förfarande prövas genom ett skriftligt förfarande. Parterna underrättas i god tid om vilket datum domen kommer att finnas tillgänglig online, om domstolens sammansättning och om sin rätt att invända mot en viss domare. En dom anses vara upprättad den dag då den görs tillgänglig i onlinesystemet. Om domstolen anser det nödvändigt kan ett förenklat förfarande prövas i en domstolsförhandling.

En appellationsdomstols dom kan inte överklagas genom kassationsbesvär och vinner laga kraft i och med att den avkunnas eller, om målet prövas genom ett skriftligt förfarande, den dag den upprättas.

Senaste uppdatering: 10/05/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.